

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Teplárny Liberec, a. s.**, se sídlem Dr. Milady Horákové 641/34a, Liberec 4, zastoupeného Mgr. Martinem Pecklem, advokátem se sídlem Italská 27, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 5. 4. 2016, č. j. 59 A 57/2015 - 83,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 5. 4. 2016, č. j. 59 A 57/2015 – 83, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 19. 6. 2015, sp. zn. OÚPSŘ 153/2015-330-rozh., **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady soudního řízení ve výši 24 456 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Martina Peckla.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Dne 16. 4. 2015 doručil autorizovaný inspektor Ing. arch. J. P. Magistrátu města Liberec, odboru stavební úřad (dále „stavební úřad“) oznámení stavebního záměru s certifikátem ze dne 15. 4. 2015 (dále též „oznámení“), jehož předmětem byl stavební záměr „*Změna dokončené stavby bytového domu – instalace plynových kotlů, Řídkého 230-231-232, 46010 Liberec X – Františkov*“ na pozemcích parc. č. 217/29, 217/30 a 217/31 v k. ú. Františkov u Liberce (dále též „záměr“). Stavebníkem bylo Společenství pro dům Řídkého 230-231-232 Liberec (dále též „stavebník“). Stavební úřad přiřadil oznámení spisovou značku CJ MML 074151/15.

[2] Žalobce podal proti shora uvedenému oznámení námitky, které Krajský úřad Libereckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu (dále „žalovaný“) zamítl rozhodnutím ze dne 19. 6. 2015, č. j. OÚPSR 153/2015-330-rozh (dále „napadené rozhodnutí“).

II.

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, pobočce v Liberci. Krajský soud žalobu zamítl. Podstatou sporu bylo, zda měl žalobce postavení účastníka řízení podle § 109 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013 (dále „stavební zákon“), a zda byl tudíž stavebník povinen vyžádat žalobcův souhlas se stavebním záměrem podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona.

[4] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu svědčí žalobci jako vlastníkově a provozovateli soustavy zásobování tepelnou energií (dále „SZTE“) postavení účastníka řízení, pokud má zamýšlený stavební záměr zasáhnout do stávajících rozvodů v domě, na které je dosud napojena žalobcova SZTE. Za této situace totiž hrozí, že žalobcova práva budou prováděnou stavbou přímo dotčena. Provozovatel SZTE by měl být informován o způsobu napojení nové stavby na stávající rozvody, neboť to může ovlivnit fungování celé SZTE. Účastenství žalobce je podle Nejvyššího správního soudu vyloučeno, pokud je dům v době oznámení stavebního záměru (resp. v době běžícího stavebního řízení) již od SZTE odpojen.

[5] Projednávaná věc se od případů řešených Nejvyšším správním soudem lišila tím, že oznámený stavební záměr spočíval ve vybudování alternativního (záložního) zdroje vytápění a ohřevu teplé užitkové vody za účelem možné budoucí změny způsobu vytápění bytového domu, aniž by současně došlo k napojení nového zdroje tepla na stávající, případně nové tepelné rozvody v domě. Plánované zařízení bude ukončeno uzavíratelnými ventily ještě před místem možného budoucího propojení nového zdroje tepla se stávajícími domovními rozvody vytápění a teplé užitkové vody. Stavební záměr probíhá ve zcela jiné části domu a nevyžaduje přemístění ani zásah do žalobcovy SZTE. Protože nedochází k napojení nového zdroje tepla na žalobcovu SZTE, nehrozí ani potenciálně zásah do žalobcových práv spočívající v možném poškození SZTE v důsledku špatně provedeného napojení.

[6] Protože předmětem stavebního záměru nebylo odpojení SZTE, krajský soud neprovedl důkazy předkládané žalobcem o vlivu odpojení objektu od SZTE. Stavební úřad ani dotčené orgány nevznesly proti stavebnímu záměru věcné výhrady, a proto žalovaný nebyl povinen přezkoumávat projektovou dokumentaci z hledisek uvedených v § 111 odst. 1 a 2 stavebního zákona. Krajský soud se rovněž nezabýval námitkou, že nebylo možné oznámený záměr projednat postupem podle § 117 stavebního zákona, neboť žalobce nebyl oprávněn vznášet proti stavebnímu záměru námitky. Pro úplnost dodal, že námitku absence stavebního řízení považuje za nedůvodnou, a že tento závěr potvrdil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014 – 34.

III.

[7] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Je třeba předeslat, že se Nejvyšší správní soud již podrobně zabýval některými obdobnými námitkami uplatněnými též v nyní podané kasační stížnosti (srov. zmíněný rozsudek sp. zn. 7 As 162/2014). Proto nepovažuje vzhledem k totožnosti účastníků řízení za potřebné je nyní znovu opakovat. Zaměřil se pouze na ty, v nichž stěžovatel reaguje na právní a skutkové odlišnosti nyní projednávaného případu.

pokračování

[8] Stěžovatel zdůraznil, že podmínkou pro realizaci stavebního záměru postupem podle § 117 stavebního zákona (pokud by byl takový postup přípustný) byl jeho souhlas, neboť mu podle recentní judikatury Nejvyššího správního soudu svědčí jakožto vlastníkově a provozovateli SZTE účastenství ve stavebním řízení, jehož předmětem je změna způsobu vytápění bytového domu napojeného na danou SZTE (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014 – 34). V nedávném rozsudku ze dne 1. 3. 2016, č. j. 59 A 53/2015 – 66, dospěl Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, k závěru, že účastenství stěžovatele je dáno i tehdy, je-li předmětem řízení stavba spočívající ve vybudování alternativního zdroje tepla a k napojení nových rozvodů topné vody od plynových kotlů do stávajících rozvodů má dojít až po ukončení odběru tepla uzavřením ventilů stěžovatelovy přípojky. Stěžovatel doprovodil shora uvedený závěr bohatou argumentací, kterou (v prakticky doslovném znění) uplatnil u Nejvyššího správního soudu opakovaně v řadě skutkově obdobných řízení, např. ve shora zmíněném rozsudku č. j. 7 As 162/2014 – 34.

[9] Stěžovatel namítl, že krajský soud v nyní projednávané věci neaplikoval shora citovanou judikaturu z důvodu částečně odlišného skutkového stavu. Stavební záměr totiž nespočíval přímo ve změně způsobu vytápění (jak tomu bylo v předcházejících řízeních), nýbrž pouze v instalaci plynových kotlů jakožto alternativních zdrojů tepla bez jejich napojení na rozvody v domě. Podle stěžovatele se nejednalo o natolik zásadní skutkovou odlišnost, která by měla vést k odlišnému právnímu posouzení jeho účastenství.

[10] Projektová dokumentace tvrzeného stavebního záměru nadto obsahovala nesrovnalosti. V oznámení stavebního záměru byly zmíněny dvě varianty provozu navrženého zdroje tepla, z nichž jedna spočívala v jeho napojení na stávající domovní rozvody propojené se SZTE. Podle § 77 odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále „energetický zákon“) bylo v takovém případě nutno vést o záměru stavební řízení, a nepostačila tudíž forma oznámení stavebního záměru.

[11] Úkolem autorizovaného inspektora bylo posoudit i účinky budoucího užívání stavby, tj. posoudit stavbu v provozuschopném stavu. Takové posouzení však nelze provést, pokud deklarovaným cílem stavebního záměru je stavba neschopná provozu, tj. pouhá instalace zdroje tepla bez jeho faktického napojení na místní rozvodnou síť. I krajský soud konstatoval, že projektová dokumentace neřešila napojení kotlů na rozvodnou síť. Z pohledu provozuschopné stavby bylo třeba posoudit i účastenství stěžovatele. Stěžovatele nelze vyloučit z účastenství s poukazem na neúplnou projektovou dokumentaci, která neřešila provozuschopnost záměru a jeho dopad na práva stěžovatele. Závěr autorizovaného inspektora, že samotné napojení lze provést bez dalších veřejnoprávních kroků, je v rozporu s § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona, neboť stavební úprava spočívající v napojení kotlů na rozvody bude mít přinejmenším za následek změnu užívání stavby a ovlivní požární bezpečnost, a tedy se neobejde bez stavebního povolení nebo ohlášení.

[12] Stěžovatel také namítl, že aktuální stavební záměr je ve skutečnosti totožný s původním stavebním záměrem ze dne 5. 1. 2015, který výslovně počítal s odpojením bytového domu od SZTE a následným napojením plynových kotlů na vnitřní rozvody v domě. Došlo pouze ke změně názvu stavebního záměru, aniž by se současně měnil rozsah, navržené technické a stavební řešení a projektová dokumentace. Stavební záměr tedy směřuje k odpojení bytového domu od SZTE, ačkoli se prezentuje jako „alternativní“.

[13] Stěžovatel rovněž namítl, že pokud by měl být stavební záměr skutečně jen „studenou zálohou“, byl by neekonomický, a tudíž v rozporu s § 16 odst. 7 zákona č. 201/2012 Sb.,

o ochraně ovzduší (dále „zákon o ochraně ovzduší“). Stavebník by totiž vynaložil jednorázové náklady na jeho vybudování, aniž by mu záměr přinesl užitek.

IV.

[14] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se zabýval námitkami stěžovatele ve stavebním řízení v rozsahu podle stavebního zákona a své rozhodnutí náležitě odůvodnil. Správní soud je povolán k ochraně práv účastníků soudního řízení, nikoli k obecné kontrole zákonnosti napadeného rozhodnutí. Žalobní námitky neměly spojitost se zkrácením stěžovatelových práv k bytovému domu. Stěžovatel nebyl oprávněn vznášet námitky nezákonnosti postupu správních orgánů. Nyní projednávaná věc se skutkově odlišuje od dříve řešených případů, neboť součástí stavebního záměru není napojení plynových kotlů na stávající vnitřní rozvody topného systému a tedy odpojení domu od SZTE ani jiný zásah do rozvodného topného systému v předmětném objektu, na které je dosud napojeno zařízení stěžovatele. Není třeba, aby byl stěžovatel informován, kde a jak bude probíhat instalace nového tepelného zdroje, když tento nebude napojen na vnitřní domovní rozvody topného systému, na které je dosud napojeno zařízení stěžovatele. Krajský soud proto správně žalobu zamítl, neboť stěžovatel nebyl zkrácen ani na svých procesních právech.

V.

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Kasační stížnost je důvodná.

[16] Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný rozhodl podle § 117 odst. 5 písm. b) stavebního zákona a shledal nedůvodnými námitky stěžovatele o tom, že nebyl opatřen jeho souhlas se stavebním záměrem, ačkoli mu svědčilo postavení účastníka řízení dle § 109 stavebního zákona. Podle § 117 odst. 4 mohou osoby, které by byly jinak účastníky stavebního řízení, podat proti oznámenému stavebnímu záměru námitky pouze z důvodu, že neodpovídá podkladům, na základě kterých udělily svůj souhlas, nebo z důvodu, že jejich souhlas nebyl opatřen. K jiným námitkám se nepřihlíží. I pro důvodnost kasační stížnosti tak bylo rozhodné pouze to, zda autorizovaný inspektor měl či neměl opatřit souhlas stěžovatele se stavebním záměrem podle § 117 odst. 2 písm. f).

[17] Žalovaný nehodnotil a nemohl hodnotit z věcného hlediska výhrady stěžovatele k technickému řešení způsobu změny vytápění v domě. To má zásadní vliv na posouzení obecně vymezených kasačních námitek o neprovedení dokazování, k dopadům odpojení lokality Liberec – Františkov (str. 2 kasační stížnosti), dále kasačních námitek 12, 13 a 14 na třetí straně, pokud stěžovatel zdůrazňuje v souvislosti s neodborným odpojením eventualitu možného poškození SZTE jako celku či poukazuje na technické problémy odpojení (změnu hydraulických parametrů, zvýšení měrných teplotních a tlakových ztrát). Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu by tyto důsledky mohly nasvědčovat účastenství stěžovatele pouze podpůrně a tyto kasační námitky míří spíše k věcnému obsahu vzájemného vztahu mezi stěžovatelem a jednotlivými společenstvími vlastníků jednotek. Specifika související s konkrétními důsledky případné změny způsobu vytápění mohou případně nalézt odraz ve věcném posouzení stavebního záměru, nikoli již v úvaze, komu by svědčilo postavení účastníka stavebního řízení a zda je třeba získat jeho souhlas s oznamovaným stavebním záměrem. Nelze proto nyní předjímat důvodnost či nedůvodnost naznačených argumentů, neboť ty míří mimo skutečnosti rozhodné pro úvahu o zákonnosti nyní přezkoumávaného rozhodnutí. Jinými slovy, v nyní projednávané věci bylo třeba posoudit, zda má být stěžovateli vůbec ponechán procesní prostor, aby mohl uplatňovat

pokračování

námítky proti změně stavby, či zda bylo přípustné s ním v konkrétní situaci nejednat a jeho souhlas vůbec neopatřit.

[18] Účastníkům řízení i krajskému soudu je známo, že správní soudy opakovaně řešily dopady rozhodnutí o změně způsobu vytápění bytových domů či jiných objektů (škol) v Liberci a Jablonci nad Nisou. Krajský soud proto postupoval správně, pokud v rozsudku tuto judikaturu zmínil. Lze proto pouze stručně připomenout, že stěžovateli zpravidla explicitně či implicitně přiznává právní postavení účastníka stavebního řízení ve věcech, jejichž předmětem bylo povolení stavby jiného zdroje tepla, a to jak v případech, kdy bylo rozhodnuto o odvolání stěžovatele ve stavebním řízení (např. rozsudek ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 174/2015 - 39, či ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 51/2015 - 40), tak i pokud bylo o námitkách stěžovatele rozhodováno (obdobně jako nyní) podle § 117 odst. 5 písm. b) stavebního zákona a stěžovatelovy námitky, že měl být autorizovaným inspektorem opatřen jeho souhlas, byly považovány za nepřipustné (např. rozsudek 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014 - 34, či ze dne 5. 11. 2014, č. j. 1 As 130/2014 - 29).

[19] V jisté kontrapozici k přístupu, který stěžovateli přiznává právní postavení účastníka stavebního řízení (bez ohledu, zda jeho následné námitky budou shledány důvodné či nikoli), jsou rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2014, č. j. 9 As 101/2013 - 27 a ze dne 3. 4. 2014, č. j. 9 As 120/2013 - 19. V nich soud dospěl k závěru, že stěžovateli nesvědčilo právní postavení účastníka řízení s ohledem na specifické skutkové okolnosti. K účastenství ve stavebním řízení v těchto případech nepostačovala pouze okolnost, že zařízení stěžovatele je stále v domě fyzicky umístěno (oploceno a uzamčeno), pokud již bylo samotným stěžovatelem odpojeno na základě ukončení smluvního vztahu o dodávkách tepelné energie.

[20] V naznačených judikturních mantinelech bylo tedy třeba posoudit možnost přímého dotčení stěžovatele na jeho právech ve stavebním řízení, resp. v postupu autorizovaného inspektora v souvislosti s oznámením stavebního záměru s ohledem na specifické okolnosti projednávaného případu. Dosavadní judikatura klade zřetelný důraz na faktické podmínky, za nichž bylo žádáno o stavební povolení, či byl autorizovaným inspektorem oznámen stavební záměr. V rozsudku ze dne 18. 9. 2014, č. j. 7 As 162/2014 - 34, řešil Nejvyšší správní soud případ, kdy stavební úpravy měly probíhat pouze uvnitř bytového domu, na jiném místě společných prostor a zcela odděleně od prostor, ve kterých se nachází zařízení stěžovatele. Spíše než umístění nově budovaného zařízení však soud akcentoval „časový“ aspekt věci - stavba měla probíhat za situace, kdy zařízení stěžovatele dosud bylo napojeno na rozvody v domě a součástí stavebního záměru bylo též napojení kotlů na tytéž rozvody. Právě v tom, že stavba má zasáhnout do rozvodů, na které je stále napojena SZTE, spatřoval soud možnost přímého dotčení stěžovatele na jeho právech. Zdůraznil, že „je zcela nepochybné, že provozovatel SZTE by měl být informován o tom, jakým způsobem bude probíhat napojení na rozvody aktuálně napojené na SZTE, neboť to může ovlivnit resp. při chybném postupu i ohrozit celé SZTE“. Je třeba znovu připomenout, že tuto úvahu soud činil při rozhodování o účastenství stěžovatele v řízení, nikoli k věcnému hodnocení přípustnosti navrhovaného stavebního záměru.

[21] Bylo tedy třeba posoudit, zda v této názorové konfrontaci ob stojí právní názor žalovaného a krajského soudu v nyní projednávané věci. Rozhodující je, zda je nyní projednávaný případ v podstatných rysech obdobný výše připomenuté judikturní linii, která spatřuje možnost přímého dotčení práv stěžovatele i v případech, kdy má následně dojít k zásahu do rozvodů, na něž je dosud napojena SZTE. Specifikem nyní je, že nově budovaný zdroj tepla je prezentován jako alternativní a součástí stavby dosud není napojení kotlů na domovní rozvody teplé vody.

[22] S žalovaným lze souhlasit, že v případě námitek vznesených osobou, od které autorizovaný inspektor nevyžadoval souhlas, jde v souladu s § 117 odst. 4 stavebního zákona o to, zda tento souhlas měl či neměl být opatřen. Stejně tak lze přisvědčit, že žalovaný nebyl oprávněn se při rozhodování o námitkách zabývat věcnou správností stavebního záměru, a rovněž tomu, že není oprávněn přezkoumávat navrhovanou stavbu z hledisek § 111 odst. 1 a 2 stavebního zákona, zejména ověřovat účinky budoucího užívání stavby. Žalovaný však musí při rozhodování o námitkách podle § 117 odst. 4 stavebního zákona uvážit, co je ve skutečnosti předmětem stavebního záměru – jaká stavba je autorizovaným inspektorem oznamována. O této stavbě musí uvažovat v provozuschopném stavu. Teprve tehdy má místo úvaha o případné přímé dotčení práv subjektu, který uplatnil námitky. Žalovanému lze přisvědčit, že míra přímého dotčení má úzkou souvislost s tím, jak se stavebník rozhodl stavbu vymežit. Neznamená to však, že by stavebník mohl limitovat žalovaného při úvaze o možném přímém dotčení v úvahu připadajících subjektů pouze tím, jak se rozhodne vymežit povolovanou stavbu. Co má být postaveno, je sice prvotně vymezeno v oznámení autorizovaného inspektora. Při rozhodování o námitkách je však třeba uvážit, zda spisová dokumentace skutečně svědčí deklarovanému rozsahu a vymezení stavby, či zda bude pro řádné fungování stavby třeba dalších nezbytných stavebních kroků a neoznamuje-li se mu stavba z hlediska budoucího užívání nedokončená. Je proto třeba korigovat názor, že je pouze na vůli stavebníka, co bude postaveno. Stavebníku jistě nemůže být určeno, pro jakou stavební činnost se má rozhodnout, stavební úřad však jen proto nemůže uvážit o účastenství třetí osoby izolovaně pouze v mantinelech stanovených mu stavebníkem.

[23] Ze správního spisu bezpečně plyne, že záměrem stavebníka nebylo vybudovat pouze záložní zdroj tepla a teplé vody, který by byl umístěn v objektu prozatím bez užitku a sloužil pouze jako rezerva pro případ mimořádných okolností, za kterých by se teprve uvažovalo o jeho připojení k rozvodům v domě. Z oznámení stavebního záměru zřetelně vyplývá, že stavba byla deklarována jako změna dokončené stavby bytového domu – instalace plynových kotlů. Účelem stavby bylo vybudování alternativního zdroje tepla pro vytápění a ohřev TUV. Je bezpečně zřejmé, že účelem stavby nebylo vybudovat alternativní zdroj tepla jako jisté zálohy – náhradního řešení ke stávajícímu řešení zásobování teplem a teplou vodou, jež stavebník hodlá nadále využívat. Alternativní zdroj tepla byl bezpochyby zamýšlen jako konkurující ke stávajícímu způsobu s jasným předpokladem, že jej nahradí. V oznámení stavebního záměru autorizovaný inspektor jednoznačně uvedl, že předmětem posuzované dokumentace je nový alternativní zdroj tepla pro možnou budoucí změnu způsobu vytápění. Zdůraznil, že důvodem stavebního záměru je vůle stavebníka ovlivnit do budoucna své náklady na vytápění a přípravu TUV v domě s cílem realizovat úspory spotřeby energie a finanční úspory. Poukázal na faktickou nemožnost stavebníka ovlivnit náklady na vytápění, neboť cenu diktuje stěžovatel jako jediný dodavatel tepla.

[24] V certifikátu autorizovaného inspektora č. j. JP 15042015 pak autorizovaný inspektor zdůraznil, že stavební úpravy bytového domu související s vybudováním nového alternativního zdroje tepla pro možnou budoucí změnu způsobu vytápění jsou navrženy v souladu s ustanoveními § 77 odst. 5 a 6 zákona č. 458/2000 Sb., energetického zákona, kde se podle inspektora počítá s možností zřízení alternativního (náhradního nebo jiného) zdroje tepla. Stávající technologické zařízení nebude podle inspektora stavebními úpravami nijak dotčeno. Na čtvrté straně certifikátu inspektor zdůraznil, že navrhovanou stavbu posoudil v rozsahu projektové dokumentace, kde se neuvádí, jak bude budoucí stavba provozována z hlediska energetického zákona. Jednou možností je podle inspektora provozovat nově budovaný alternativní zdroj tepla připojený na stávající domovní rozvody propojené s rozvodným zařízením SZTE po dohodě s držitelem licence na dodávku tepla, druhou (pravděpodobnější) možností je provozovat nový zdroj tepla samostatně – zdroj nebude propojen s rozvodným zařízením SZTE. To může nastat až po budoucím odpojení na základě ukončení smluvního vztahu o dodávce tepla nebo z jiného důvodu vedoucího k odpojení podle § 77 odst. 6 energetického zákona. Proto

pokračování

se domnívá, že u navrhované stavby nebudou mít právní postavení účastníků řízení osoby, které jsou uvedeny v § 109 písm. d) e) f) stavebního zákona a účastníkem zůstává samotný stavebník.

[25] Autorizovaný inspektor sice zdůraznil, že součástí navrhovaných stavebních úprav není odpojení stávajícího zdroje tepla od domovních rozvodů, přesto se následným odpojením v certifikátu zabývá a výslovně jej předpokládá. Právě to má význam pro žalovaného, jakou stavbu má posuzovat z hlediska potenciality přímého dotčení na právech třetích osob. Není nejmenších pochyb, že nově budovaný zdroj tepla má nejen být následně využit ke svému primárnímu účelu, ale rovněž se zřetelně předpokládá jeho konkurence se stávajícím způsobem vytápění a nahrazení stávajícího způsobu vytápění způsobem novým. Za takové situace nelze tvrdit, že jistý mezistupeň tohoto bezpečně zjištěného výsledného záměru, kdy vybudovaný zdroj „čeká“ na své připojení, se dosud stěžovatele netýká a nemůže jím dojít k přímému dotčení na jeho právech. V konečném důsledku proto nejde o situaci odlišnou od výše judikaturou řešených případů, kdy ke stavebním změnám docházelo za stávajícího připojení k soustavě stěžovatele a součástí záměru bylo i připojení k rozvodům v domě.

[26] Případné rozdělení stavebního záměru na jednotlivé fáze jeho realizace nemůže mít vliv na určení okruhu subjektů, jejichž souhlas je k oznámení stavebního záměru nezbytný. Skutečnost, že stavební záměr zatím nijak neřeší napojení nového zdroje na stávající rozvody (přestože s ním bezpochyby počítá) tedy nemůže být rozhodujícím kritériem při úvahách o účastenství stěžovatele. Žalovaný musí při rozhodování o námitkách posuzovat výsledný stav navrhované stavby a okolnosti, za kterých bude stavba užívána. Tím spíše, pokud předpokladem účastenství v řízení je toliko potencialita přímého dotčení práv, nikoli to, že k dotčení na právech skutečně dojde.

[27] Žalovaný tedy sice při rozhodování o námitkách proti oznámení stavebního záměru podle § 117 odst. 5 stavebního zákona neověřuje účinky budoucího užívání stavby, jak by činil ve stavebním řízení podle § 111 odst. 2. To přísluší autorizovanému inspektorovi, který vystavením certifikátu osvědčuje, že posoudil projektovou dokumentaci stavby a k ní připojené doklady podle § 111 odst. 1 a 2 a navrhovaná stavba splňuje zákonem stanovené podmínky pro její provedení z těchto hledisek (§ 117 odst. 3). Při úvaze, zda měl být opatřen souhlas namítatele se stavbou (§ 117 odst. 4) však žalovaný není omezen vymezením stavby v projektové dokumentaci či v certifikátu autorizovaného inspektora, ale musí uvážit, jak bude dokončená stavba v budoucnu užívána a v závislosti na tom určit, které osoby by jinak byly účastníkem stavebního řízení podle § 109 stavebního zákona a jejichž souhlasu se stavebním záměrem je proto podle § 117 odst. 2 písm. f) stavebního zákona třeba.

[28] Přístupu, který akcentuje stavbu ve stavu, ve kterém bude v budoucnu užívána, koresponduje i judikatura Nejvyššího správního soudu zdůrazňující význam účelu užívání povolované stavby. Podpůrně lze poukázat např. na rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 10 As 106/2015 - 108, který v souvislosti s umístěním a povolením stavby fotovoltaické elektrárny zdůraznil potřebu a význam hodnocení skutečného účelu zamýšlené stavby. Podle tohoto rozsudku (odst. 53 a násl.) *„účel zamýšlené stavby je proto pro rozhodování o umístění stavby a vydání stavebního povolení zcela zásadní a je nepochybné, že schopnost zamýšlené stavby takový účel naplňovat musí být předmětem úvah správního orgánu. V opačném případě by se totiž posuzování, resp. schvalování účelu stavby stalo pouze formálním a vedlo by potenciálně k absurdním důsledkům, neboť by umožňovalo umístění a povolování staveb pro deklarovaný účel zcela nevhodných (např. staveb provozního či technického charakteru pro účely bydlení apod.) (...) podmínkou pro to, aby se správní orgány mohly budoucími účinky stavby dostatečně zabývat, je prvotní zhodnocení toho, zda stavba může (fakticky i právně) vůbec fungovat z hlediska účelu, pro nějž má být na území umístěna a povolena; ověřovat účinky budoucího užívání stavby bez toho, že by stavba mohla či směla být pro svůj účel reálně užívána, postrádalo by totiž jakýkoli smysl, takže zákonem stanovenou povinnost by stavební úřad bez oné předběžné, avšak samozřejmé, úvahy nemohl vůbec splnit.“*

[29] Proč nelze souhlasit s názorem, že stavebník hodlal vybudovat pouze záložní zdroj, bylo uvedeno výše. Pro rozhodnutí o námitkách nemůže být rozhodná stavba v jistém mezistupni dokončenosti, bez možnosti jejího využití k účelu, pro který byla postavena (což stavebník zcela zjevně nepředpokládá). Žalovaný sice nebyl oprávněn při rozhodování o námitkách stěžovatele revidovat ověření účinků budoucího užívání stavby autorizovaným inspektorem, byl však povinen uvážit, zda vůbec může být oznamovaná stavba užívána ve stavu popsaném v oznámení k účelu, který lze z dokumentace zjistit. Namísto striktní vázanosti tím, jaká stavba mu byla v oznámení stavebního záměru předložena, měl posoudit, zda konkrétní okolnosti umožňují zjistit skutečný výsledný záměr stavebníka a předpoklad užívání stavby v budoucnu. Nelze připustit, aby byl žalovaný vázán dispozicí stavebníka do té míry, že bude izolovaně hodnotit pouze fázi stavebního záměru, která je mu oznámena, bez zřetele k tomu, jak má vypadat a fungovat výsledná stavba.

[30] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud nepřisvědčil argumentům uvedeným v žalobou napadeném rozhodnutí a v rozsudku krajského soudu. Shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek krajského soudu. Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu, může sám podle povahy věci rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. Krajský soud by v souladu s vysloveným závazným právním názorem neměl jinou možnost než zrušit rozhodnutí žalovaného. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. rozhodl tak, že sám rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[31] Podle § 110 odst. 3 věty druhé s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Stěžovatel měl ve věci úspěch, podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. mu tedy přísluší právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

[32] Pokud jde o jejich výši v průběhu řízení o nyní posuzované kasační stížnosti, ta je představována zaplaceným soudním poplatkem za kasační stížnost ve výši 5000 Kč, náklady spojenými se zastoupením za 1 úkon právní služby ve výši 3100 Kč (podání kasační stížnosti) a paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Náklady zastoupení tedy činí 3400 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani (sazba daně 21%), kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně, vypočtená podle citovaného zákona, činí 714 Kč. Celková výše náhrady nákladů za řízení o kasační stížnosti (včetně soudního poplatku) činí 9114 Kč.

[33] Náhrada nákladů za řízení před krajským soudem zahrnuje zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3000 Kč, náklady spojené se zastoupením za 3 úkony právní služby po 3100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby a podání repliky) a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), g) a § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Náklady zastoupení tedy činí 10 200 Kč, daň z přidané hodnoty 2142 Kč. Celková výše náhrady nákladů za řízení o žalobě (včetně soudního poplatku) činí 15 342 Kč.

pokračování

[34] Žalovaný je tedy povinen nahradit stěžovateli náklady soudního řízení v celkové výši 24 456 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce stěžovatele Mgr. Martina Peckla.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. listopadu 2016

Mgr. David Hipšr
předseda senátu